

МІСЦЕ ТА РОЛЬ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ СВІТУ

THE PLACE AND ROLE OF UKRAINE IN THE WORLD'S GLOBALIZATION PROCESSES

Бородай А.В.,

*кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри філософії та соціально-політичних наук
Донбаської державної машинобудівної академії*

У статті автор звертає увагу на глобалізаційні процеси, які відбуваються в сучасній світовій політиці та місце, яке займає Україна в цих стосунках. За останній рік значно змінилися політичні пріоритети на Європейському континенті. Причиною цих змін стала російська загроза для суверенитету української державності.

Чи буде існувати Україна в цих непростих для неї обставинах, чи знайде союзників в боротьбі з російською навалюю і як буде змінюватися світова політика взагалі? В своїй статті автор намагається знайти відповіді на ці питання, які турбують громадян як нашої країни, так і земної кулі.

В даній статті автор зупиняється на деяких ключових моментах:

1. розгляд основних понять «політичних глобалізаційних процесів»;
2. історичний аналіз стосунків під час військової напруги між Російською Федерацією та Україною з 2014 по сьогоднішній день;
3. політичні зміни на Європейському континенті та в світі взагалі;
4. підтримка України з боку НАТО;
5. прогнози майбутнього місця України в світовому політикумі.

Також в статті автор використовує результати соціологічних опитувань щодо розуміння пересічними громадянами країни військової загрози з боку Російської Федерації.

Останні соціологічні опитування серед українців всіх регіонів країни засвідчують, що населення не тільки розуміє сьогоднішню ситуацію, яка склалася на кордонах з РФ, а також будуть захищати свою Батьківщину зі зброєю в руках, якщо військова агресія відбудеться.

Неухильно зростає і показник підтримки вступу країни до НАТО.

Наприкінці статті автор підкреслює щодо необхідності досягнення взаєморозуміння між нашою країною та Росією. Інакше від цього військового конфлікту постраждають не тільки українці та росіяни, а і загалом весь Європейський континент.

Крім того, автор акцентує увагу на останніх зустрічах президента України Володимира Зеленського з лідерами країн Європи та США, які надають всебічну фінансову та військову підтримку нашій країні на фоні військової напруги на кордонах з Росією. Методологія дослідження базується на принципах об'єктивності, історизму, системності та науковості.

Ключові слова: глобалізація, глобальні проблеми, НАТО, російська агресія, соціологічні опитування.

In the article the author draws attention to the globalization processes taking place in modern world politics and the place that Ukraine occupies in these relations. Over the last year, political priorities on the European continent have changed significantly. The reason for these changes was the Russian threat to the sovereignty of Ukrainian statehood.

Will Ukraine exist in these difficult circumstances, will it find allies in the fight against the Russian invasion, and how will world politics change in general? In his article, the author tries to find answers to these questions that concern citizens of our country and the globe.

In this article, the author dwells on some key points:

1. consideration of the basic concepts of "political globalization processes";
2. historical analysis of relations during the military tension between the Russian Federation and Ukraine from 2014 to the present;
3. political changes on the European continent and in the world in general;
4. NATO support for Ukraine;
5. forecasts of the future place of Ukraine in world politics.

Also in the article, the author uses the results of opinion polls on the understanding of ordinary citizens of the country of the military threat from the Russian Federation.

Recent opinion polls among Ukrainians in all regions of the country show that the population not only understands the current situation on the border with Russia, but will also defend their homeland with weapons in hand if military aggression occurs.

Support for the country's accession to NATO is also growing steadily.

At the end of the article, the author emphasizes the need to achieve mutual understanding between our country and Russia. Otherwise, not only Ukrainians and Russians, but the entire European continent will suffer from this military conflict.

In addition, the author draws attention to the recent meetings of President of Ukraine Volodymyr Zelensky with the leaders of Europe and the United States, which provide comprehensive financial and military support to our country amid military tensions on the border with Russia. The research methodology is based on the principles of objectivity, historicism, systematicity and scientificity.

Key words: globalization, global issues, NATO, Russian aggression, sociological surveys.

Постановка проблеми. Сьогодні сучасний світ дуже швидко і динамічно розвивається, так як визначальним для цього процесу є посилення глобалізаційних процесів в світовій політиці, економіці, культурних та релігійних зв'язках. На початку XXI століття людство повинно вирішити глобальні проблеми, які існують в різних куточках планети.

Серед проблем пов'язаних з сировинною, продовольчою, екологічною, демографічною та енергетичною кризами існує одна, яка так і не вирішена сьогодні. Це проблема миру та роззброєння [4].

Сьогодні світ знову опинився на грані війни і миру. Як це не прикро, але в центрі уваги всієї планети – наша країна. Після анексії Криму та частини Донбасу Російською Федерацією в 2014 році, військова риторика Москви за 8 років не тільки не зменшилася, а навпаки зросла. Наприкінці 2021 року на україно-російському кордоні знову почалася ескалація військової напруги. Протягом трьох – чотирьох місяців проблема локального конфлікту переросла в проблему світового масштабу. Щотижня до Києва та Москви приїжджають лідери Європи та США, які намагаються знайти компроміс в цій нелегкій справі.

Більше того, Україну підтримують країни Європи, США та особисто НАТО. Протягом січня та лютого 2022 до України прибувають літаки з військовою зброєю, яка допоможе у разі повномасштабного російського вторгнення.

На цьому фоні однією з пріоритетних завдань Києва залишається вступ України до НАТО, який стане первісним захистом країни від військової агресії з боку Росії.

Таким чином, сьогодні наша країна впливає на розвиток світових політичних процесів.

Отже, було розглянуто основне питання вирішення глобалізаційних проблем та проаналізовано вплив України на світові політичні процеси.

Чи буде війна – чи ні між Росією та Україною, покаже час. Але я вважаю, що Україна збереже свій суверенітет та цілісність та залишиться на політичній мапі світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останній час цим питанням переймаються лідери країн світу: В. Зеленський, Д. Байден, Е. Макрон, Б. Джонсон та інші. Багато висловлень по цьому питанню надають такі світові політики як Е. Блінкен, Й. Столтенберг, Д. Кулеба. Українські журналісти та блогери розповсюджують інформацію щодо війни та миру між Україною та Росією через засоби масової інформації та мережу Інтернет.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Автор в данній статті зосереджує увагу на необхідності здійснити аналіз громадянської і політичної думки в Україні щодо реальності військової загрози з боку Російської

Федерації, як першочергової проблеми зі збереження суверенітету та цілісності країни.

Соціологічні опитування щодо військової загрози та захисту Батьківщини, були систематизовані та використані автором для з'ясування місця України в світовому політикумі та впливу нашої країни на глобалізаційні процеси планети. Відповіді на ці питання і сприяли появі даного дослідження.

Мета статті – дослідити місце України в сучасному світовому політикумі. Показати протягом всієї статті що Україна в протиставленні з Російською Федерацією залишилась на самоті. Фінансова та військова допомога Україні від США та країн – членів НАТО відіграло велику роль в розстановці пріоритетів на світовій політичній мапі. Також хочу підкреслити, що в результаті останніх подій, Україна в майбутньому остаточно стане членом НАТО.

Відповідно до поставленої мети визначено такі дослідницькі завдання, а саме:

1. історичний аналіз стосунків під час військової напруги між Російською Федерацією та Україною з 2014 по 2022;
2. підтримка України з боку США та країн – членів НАТО;
3. майбутнє місце України в глобалізаційних політичних процесах світу.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останній час ми все більше і більше чуємо, що світ змінюється, стає більш глобальним. В економіці, політиці, соціально-культурних аспектах різних країн відбуваються масштабні глобалізаційні процеси.

Так що ж таке «глобалізація», які ж зміни відбуваються в світі? Знайдемо відповіді на ці питання.

Якщо звернутися до наукових посібників, то можна знайти, що «глобалізація» – це історичний процес, який розвивається протягом багатьох століть. Крім того, «глобалізація» означає уніфікацію світу, життя за єдиними принципами, сповідування єдиних цінностей, додержання єдиних звичаїв і норм поведінки, прагнення все уніфікувати [1].

Таким чином, виходячи з цих визначень можна зробити висновок, що світ досяг якоїсь єдиної гармонійної системи в різних сферах життя. Саме сьогодні всі країни Землі разом мають подолати «глобальні проблеми», які вставали завжди перед людством.

Серед глобальних проблем найчастіше зустрічаються: сировинна, продовольча, екологічна, демографічна, енергетична, проблема миру та роззброєння, подолання бідності та відсталості [1].

Сьогодні на початку 2022 року однією з найважливіших проблем людства стала загроза III Світової війни. Якщо вона відбудеться, то можливо кінець для світу взагалі буде, як в голлівуд-

ських блокбастерах. Але я особисто сподіваюсь, що здоровий глузд перемаже.

Сучасні гібридні війни якісно відрізняються від війн попередніх століть. Якщо раніше до ХХ століття війни велися в полях, за межами населених пунктів, то в наш час всі військові дії проводяться виключно в межах міст. Прикладом цього служить Сирія та Лівія. Отже, збереження миру – це проблема виживання людства.

Але повернемося до нашої країни. Після Революції Гідності в лютому 2014 року, військові Російської Федерації де-факто окупували український Крим. Після проведення псевдореферендуму 16 березня 2014 російське керівництво на чолі з В.В. Путіним анексували український півострів. Після перемоги «руської весни» в Криму, військові дії перекинулися на Донбас. Але події на Донбасі розгорталися всупереч планам Кремля. Захопити повністю Донбас в його адміністративних кордонах не вийшло. Тільки третина території Донецької та Луганської областей не підконтрольна Києву.

Протягом 8 років неоголошеної війни Україна здобула свої трагічні дати: серпень 2014 – Іловайськ, січень – лютий 2015 – Дебальцеве, лютий 2015 – Маріуполь та Краматорськ. Результатом цих агресивних дій стали людські жертви серед цивільного населення країни.

В листопаді 2021 Російська Федерація почала стягувати свої війська к державним кордонам України. Підконтрольні кремлю федеральні ЗМІ розкручували «маленьку побідоносну війну» проти України по телебаченню і в мережі Інтернет. Причиною нового витку військової агресії зі сторони Росії, стали так звані самопроголошені ЛДНР, які РФ зібралася захищати від України.

Але наша країна не залишилася насамоті. США та НАТО висловили свою підтримку Україні в протистоянні з військовою агресією з боку Російської Федерації. В середині грудня 2021 Росія надала США ультиматум про не розширення НАТО на схід та повернення до кордонів 1997 року. Крім того, РФ запропонувала США не голосувати за вступ до НАТО Грузії та України.

В січні 2022 Білий Дім в особі держсекретаря Е. Блінкена та НАТО в особі генсека Альянсу Й. Столтенберга відповіли, що «... український народ має право самостійно визначати своє майбутнє. Це зокрема стосується і вступу України до НАТО. Так що західні партнери не будуть торгуватися в цьому питанні з Кремлем» [3]. Й. Столтенберг особисто призвав Кремль до серйозного діалогу зі зниження загроз від ядерної зброї [3].

Хочу зробити маленький висновок. Наша країна сьогодні опинилася в дуже складних політичних обставинах, але як раз ці обставини і зробили Україну тою державою, яка починає впливати на світові глобалізаційні процеси. Це підтверджу-

ється допомогою світової спільноти щодо збереження миру не тільки на європейському континенті, а і у всьому світі.

А як же сприймають військову агресію з боку Росії пересічні громадяни України?

Соціологічною службою Центру Разумкова з 28 по 31 січня 2022 року було проведено телефонне опитування. Було опитано 1206 респондентів віком від 18 років у всіх регіонах України, за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Респондентам було задано ряд питань [5].

Розглянемо найбільш актуальні на сьогоднішній час.

1. «Чи варто сприймати накопичення російських військ на кордоні з Україною як реальну загрозу вторгнення на територію України взимку-навесні 2022 року?» приблизно однаково часто відповідають «Так, загроза є реальною» (44,9%) і «Ні, вторгнення найближчим часом не буде» (43,7%). Частіше вважають загрозу реальною жителі Центрального регіону (54,9%, при 35,1% тих, хто вважає, що вторгнення найближчим часом не буде) і Західного регіону (відповідно 51,6% і 43,2%). Тоді як у Південному регіоні (відповідно 36,1% і 45,1%) і Східному регіоні (відповідно 28,5% і 55,7%) частіше висловлюється точка зору, що вторгнення найближчим часом не буде [5].

2. «Чи готові Ви захищати Україну зі зброєю в руках?», 44,9% респондентів відповідають, що готові долучитися до захисту країни у будь-який спосіб, і стільки ж (45,4%) – що вважають це справою військових і не будуть втручатися. Серед опитаних чоловіків відповіли, що готові долучитися до захисту країни у будь-який спосіб, 61,3%, серед жінок – 31,6%. Серед чоловічого населення Західного регіону таку готовність висловлюють 73,7%, Центрального регіону – 59,7%, Півдня країни – 48,4%, Східного регіону – 58,0%. Найчастіше таку готовність висловлюють молоді чоловіки віком від 18 до 29 років (76,2%) [5].

Таким чином, можна зробити маленький підсумок, що пересічні громадяни розуміють реальну військову загрозу з боку Російської Федерації, але намагаються зберігати спокій. Відповідно до соціологічних опитувань кожний третій громадянин готовий взяти зброю до рук у разі нападу Росії [2].

Яке майбутнє жде нашу країну? Чи буде війна чи ні? В якому напрямку буде рухатися Україна далі? Сьогодні на ці питання дуже важко відповісти.

З кожним днем лютого військова напруга на кордонах країни зростає, офіційні установи іноземних держав радять своїм громадянам покинути територію України найближчим часом, а в Києві затверджено план евакуації населення. Але все ж

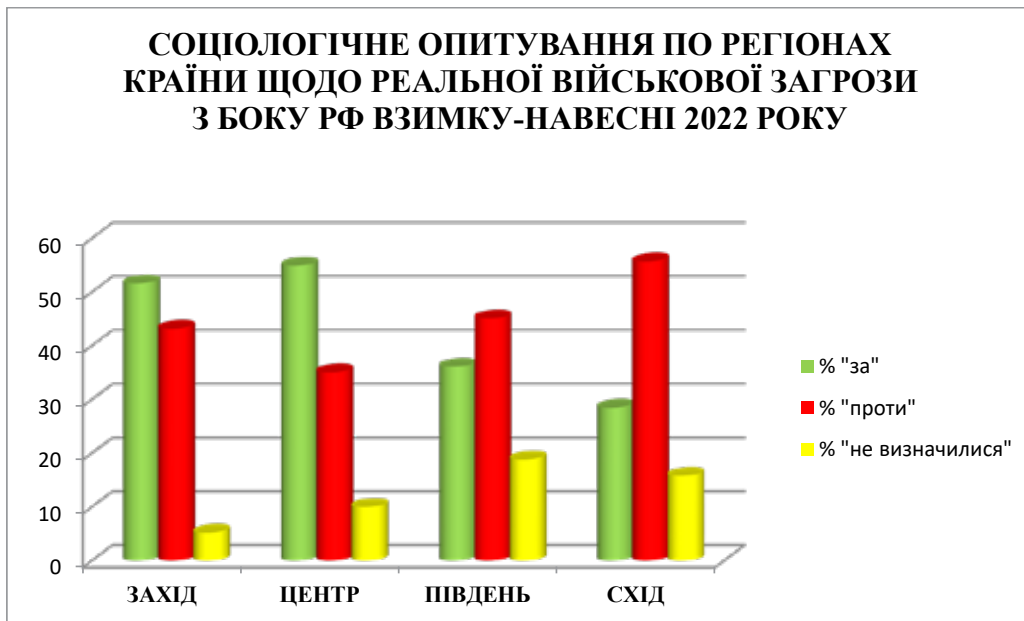

Рис. 1

Рис. 2

таки я сподіваюсь і повторюю, що переможе здоровий глузд: війни між Україною і Росією не буде. А в майбутньому наша країна, не звертаючи ні на що, посяде своє місце серед європейських країн та стане членом НАТО.

Висновки. Отже, наприкінці хочу зазначити, що Україна зайняла своє місце в політичних глобалізаційних процесах. Проблема війни і миру в останній час дуже гостро повстала перед світовою спільнотою. Локальний конфлікт на україно-російському кордоні переріс в світовий конфлікт, до якого долучилися країни Європи, США та особисто НАТО.

Лідери країн, такі як Джозеф Байден, Борис Джонсон, Емануель Макрон, генсек НАТО Йенс Столтенберг неодноразово призивали російського президента Володимира Путіна сісти за стіл переговорів та владнати конфлікт на Донбасі. Але Кремль продовжує наполягати на виконанні Мінських домовленостей, які є загрозою для суверенитету та цілісності України. Що про це думають пересічні українські громадяни, стало відомо з соціологічних опитувань. І мене особисто задовольняє те, що майже половина опитаних розуміють військову загрозу з боку Російської Федерації і будуть захищати країну в разі російського вторгнення.

На фоні останніх подій, вступ України до НАТО є реальною перспективою і на мій погляд, це відбудеться зовсім скоро. Чим сильніше буде військова агресія з боку РФ, тим швидше Україна приєднається до Альянсу.

Зустрічі президента України Володимира Зеленського з лідерами європейських країн зали-

шають надію на мирний компроміс в розв'язанні цієї проблеми. І я особисто вірю в це, а також, що здоровий глузд все ж таки переможе і наша країна залишиться незалежною та суверенною.

Таким чином, на мій погляд, Україна поступово становиться європейською країною, яка буде впливати на світові глобалізаційні процеси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2014. – 428 с.
2. Кожен третій українець готовий взяти зброю до рук в разі нападу Росії: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayintsi-hotovi-vouyvatu-protu-rosiyi/31617077.html> (дата звернення 07.02.2022).
3. Майже 60% українців підтримують вступ до НАТО: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ukrainanato/31624359.html> (дата звернення 07.02.2022).
4. Місце і роль України в глобалізаційних процесах: https://pidru4niki.com/74106/politologiya/mistse_rol_ukrayini_globalizatsiynih_protseсах (дата звернення 31.01.2022).
5. Оцінка громадянами України загрози агресії з боку Росії (січень 2022): <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-ukrainy-zagrozy-agresii-z-boku-rosii-cichen-2022r> (дата звернення 07.02.2022).